

به نام خدا

استرس و مهارت‌های مقابله با آن

مؤلف :

نعمیم فتاحی

انتشارات شرفی

۱۴۰۳

سرشناسه : فتاحی، نعیم - ۱۳۴۴

عنوان و نام پدیدآور : استرس و مهارت‌های مقابله با آن / مولف نعیم فتاحی.

مشخصات نشر : انتشارات شرفی، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری : ۱۳۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۰-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

داداشت : کتابنامه.

موضوع : فشار روانی

اضطراب

بازی درمانی

درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد

رده بندی کنگره : BF575

رده بندی دیوبی : ۱۵۵/۹۰۴۲

شماره کتابشناسی ملی : ۹۶۷۲۵۹۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : استرس و مهارت‌های مقابله با آن

مولف : نعیم فتاحی

ناشر : انتشارات شرفی

صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳

چاپ : زبرجد

قیمت : ۱۳۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۰-۱

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
پیشگفتار	۵
فصل اول: مبانی نظری استرس	۷
تعریف استرس	۷
رویدادهای استرس زا	۱۱
تاریخچه استرس	۱۲
مراحل ایجاد استرس و چگونگی تأثیرآن	۱۲
آسیب پذیری در مقابل استرس	۱۳
اضطراب در کودکان	۱۴
تصویر بدنی body image	۱۸
رابطه استرس با سایر اختلالات	۲۱
ظاهر عمومی و رفتاری فرد مضطرب	۲۳
استرس و ذهن آگاهی در بیماران	۲۵
ذهن آگاهی و اضطراب امتحان	۲۸
ذهن آگاهی و اختلال افسردگی	۳۰
فصل دوم: ارزیابی استرس	۳۳
استرس از دیدگاه نظریات	۳۳
ارزیابی استرس، راهبردهای رویارویی و سازگاری روان شناختی	۳۶
ارزیابی استرس	۳۷
رویارویی با تهدید	۳۹
فصل سوم: منابع استرس	۴۱
نشانگان استرس	۴۲
انواع استرس	۴۳
فصل چهارم: نظریه های استرس	۴۷
نظریه های فشار روانی	۴۷
مدل های استرس	۵۱

۵۳	فصل پنجم: مقابله با استرس
۵۴	مهارت های مقابله با استرس در مدل جرابک.....
۵۵	راه های مقابله با استرس.....
۶۰	استرس و راهبردهای مقابله با آن.....
۶۳	فصل ششم: سبک های مقابله با استرس
۶۴	مطالعات پیرامون شیوه ها و راهبردهای مقابله با استرس.....
۷۱	راهبردهای مقابله با استرس.....
۷۷	مداخله بنهنگام.....
۸۱	فصل هفتم: رهایی از اضطراب با بازی درمانی
۸۲	بازی درمانی.....
۸۶	راهکارهای درمانی چیست؟.....
۸۷	قطعات حافظه.....
۸۸	مشکلات اخلاقی.....
۸۸	بازی درمانی اضطراب کودکان.....
۹۳	بازی برای کاهش اضطراب کودک،.....
۹۷	کاهش اضطراب کودک در دنیای امروز.....
۹۹	فصل هشتم: درمان های مبتنی بر ذهن آگاهی
۹۹	کاهش استرس مبتنی بر ذهن آگاهی (MBSR).....
۱۰۰	درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد.....
۱۰۱	رفتار درمانی دیالکتیک.....
۱۰۲	درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی (MBCT).....
۱۰۳	پس زمینه نظری.....
۱۰۷	مکانیسم برخورد MBCT با الگوهای شناختی اضطراب آور تمکن‌زدایی.....
۱۱۱	منابع و مأخذ
۱۱۱	منابع فارسی.....
۱۲۴	منابع لاتین.....

پیشگفتار

نگرانی و اضطراب لازمه‌ی ادامه یات و تضمین کننده سعی و تلاش انسان هاست اما هنگامی که آنقدر شدت یابد که منجر به کاهش عملکرد فرد شود، به عنوان یک اختلال مطح می‌گردد. نگرانی‌ها در مورد مسائل متعدد رخ می‌دهد و از جمله آنها، اضطراب امتحان است که یکی از عوامل افت تصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان محسوب می‌شود. در این کتاب، ضمن طراین اختلال و بحث پیرامون نشانه‌های آن، با توجه به این که به منظور درمان آن می‌توان از روش‌های رفتاری شناختی استفاده کرد، از بین روش‌های مختلف درمانی، به روش آزمون توجه و نیز به روش آموزش مهارت‌های مقابله‌ای اشاره می‌گردد.

در تمام زندگی ما در معرض انواع امتحان‌ها قرار داریم، از جمله امتحانات ورودی دانشگاه‌ها، امتحانات مدارش در مقاطع تحصیلی مختلف تحصیلی، امتحان، به منظور ادامه تحصیل، امتحانات استخدامی برای اراز شغل، امتحان برای کسب مجوز رانندگی، امتحان برای ارتقاء شغل و غیره.

بنابراین ما احتیاج داریم که توانایی و آمادگی روبه رو شدن با امتحانات را در خود افزایش دهیم، یکی به این دلیل که آزمونها بخش بزرگی از زندگی ما هستند و دیگر اینکه تمامی جنبه‌های زندگی حال و آینده ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

واژه امتحان از نظر لغوی به معنای آزمایش و آزمودن است در نظام‌های آموزشی از امتحان به عنوان یکی از شیوه‌های ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموزان به صورت شفاهی یا کتبی استفاده می‌شود. برای هر امتحانی هم دو هدف کلی را می‌توان بیان کرد: یکی شناختن و دیگری شناساندن. در مورد اول یعنی شناختن، منظور و هدف ما از

امتحان آن هست که فرد مورد نظر را در زمینه ای خاص یا درس خاصی، بسنجدیم و موقعیت، وضعیت و میزان دانایی او را در آن زمینه شناسایی کنیم. در هدف دوم یعنی شناساندن، قصد داریم که فرد یا دانش آموز را به خودش بشناسانیم تا او نیز از حال و موقعیت خودش در موضوع یا زمینه مورد نظر اطلاع پیدا کند. اما علاوه بر دو هدف ذکر شده، امتحان اهداف دیگری را نیز در بردارد. مانند: کمک به یادگیری دانش آموز، کمک به دانش آموز برای آشنایی با هدف های آموزشی درس، برانگیختن رغبت شاگردان به یادگیری، تصمیم گیری معلم برای شروع مراحل بعدی تدریس، اصلاح روش تدریس، طبقه بندی دانش آموزان و به عنوان ملکی برای ارتقای دانش آموزان.

فصل اول

مبانی نظری استرس

تعریف استرس

زندگی هرگز بدون فشار و استرس نیست و انسان از بدو تولد تا پایان عمر با مشکلات فراوانی روبه رو است که به طور روزمره با تغییرات کمی و کیفی و به گونه های خاص خود و در مراحل مختلف، زندگی انسان را تحت تاثیر قرار می دهند. استرس عبارت است از: مجموعه واکنش های عمومی انسان نسبت به عوامل ناسازگار و پیش بینی نشده داخلی و خارجی، بدان گونه که هر گاه تعادل و سازگاری فرد به علت عوامل خارجی و داخلی از میان برود، استرس پدید می آید(افروز و صالح، ۱۳۸۷).

استرس به عنوان واکنشی برای سازش با عامل یا شرایطی که فشار روانی یا فیزیکی بر فرد وارد می نماید، تعریف شده است. در این وضعیت، فرد تحت تأثیر محركهای بیرونی استرس زا از وضعیت عادی خارج می گردد و ناخودآگاه برای تطبیق خود با محركهای یاد شده تلاش می کند. واکنش های برآمده از این تلاش به صورت استرس نمایان می شوند. استرس با عالیم و نشانه های فیزیولوژیک، روانی و رفتاری مانند احساس تپش قلب، عصبانیت و بی خوابی همراه است(وتن^۱ و کامرون^۲، ۲۰۰۲).

کونتی^۳ و همکاران (۲۰۰۶) استرس را به عنوان واکنش های فیزیولوژیکی و روانشناسی

1. Whetten

2. Cameron

3. Conti

می‌داند و زمانی رخ می‌دهد که افراد با تهدیدات و تغییراتی مواجه می‌شود که کمتر از توان و استعداد آنها می‌باشد.

استرس حالتی فیزیولوژیکی یا روان شناختی ناخوشایند است که در پاسخ به حرکت‌های تنفس زا ایجاد می‌شود. (کلینر^۱ و همکاران ۲۰۰۳).

محمد اسماعیل^۲ (۲۰۰۵) استرس راعامل تاثیر گذار بر تعادل روحی و فیزیولوژیکی بدن در اثر فشارهای واردہ تعریف می‌کند.

استرس، فشار یا تنفس فیزیکی، روانی و هیجانی است که بر اثر الزامات و مطالبات محیطی، موقعیتی، یا فردی ایجاد می‌شود. زنی که برای حضور بر سر کار خود دیر کرده، وقتی با فشار ترافیک روبرو می‌شود، احساس تنفس یا اضطراب می‌کند. چون حضور او الزامی است، برای آنکه به موقع برسد، با حالتی عصبی تمام راه را می‌پیماید. (رایس، ۱۳۸۷؛ ترجمه‌ی فروغان، ۱۳۸۷).

تحقیق بر روی استرس به تنها یی مفهوم خاصی ندارد، بلکه عوامل تاثیر گزار بر استرس مساله مهمی است. به طور کلی در فرهنگ‌های گوناگون تعریف‌های متفاوتی از استرس آورده‌اند. (کریس، کی‌ریاکو؛ ترجمه‌ی احمدزاده، ۱۳۸۴).

استرس عبارت است از واکنش‌های جسمی- ذهنی و عاطفی که در نتیجه تغییرات و نیازهای زندگی فرد تجربه می‌شود، تغییرات می‌تواند بزرگ و یا کوچک باشد و پاسخ افراد به این تغییرات متفاوت است، بر خلاف تصور بسیاری از افراد، استرس تنها مربوط به محیط‌های کاری نیست، گذر از هر مرحله زندگی که کار هم جزئی از آن محسوب می‌شود استرس و فشارهای خاص خود را به همراه دارد، استرس از بد و تولد و حتی بیش از تولد همراه انسان است و در دوره‌های مختلف زندگی به شکل‌های گوناگون بروز می‌کند، در دوران نوزادی و کودکی و نوجوانی و میانسالی و کهولت. (به نقل از

1. Kliner

2. Mohamed esmail

نیکوکار، ۱۳۹۰).

استرس، شرایطی است که در نتیجهٔ تعامل میان فرد و محیط بوجود می‌آید و موجب ایجاد ناهماهنگی- چه واقعی و چه غیر واقعی- میان ملزمات یک موقعیت و منابع زیستی، روانی و اجتماعی فرد می‌شود.(سارافینو، ۱۳۸۷؛ ترجمهٔ میرزایی و همکاران، ۱۳۸۷).

از نظر سلیهٔ محرک یا علل استرس در همهٔ حال چنین واکنش‌هایی را در ارگانیسم بر می‌انگیزد و علت هر چه باشد، معلول همواره یکسان است، فرایند استرس، سلیهٔ این فرایند را سندرم سازگاری عمومی (Gas) نامید و برای آن سه مرحله (هشدار، مقاومت، از پا درآمدن) در نظر گرفت. سلیهٔ معتقد بود که استرس آثار و عارضه‌هایی را در بدن به وجود می‌آورد که ممکن است به بیماری‌های گوناگون در افراد منجر شود، بیماری‌هایی چون فشار خون، ناراحتی قلبی- عروقی و افسردگی، سلیهٔ این بیماری‌ها را بیماری‌های سازگاری نامیده به ویژه شباهتهای بسیاری میان ساز و کارهای بیوشیمیایی در استرس و افسردگی به این نظریه منجر شده است که در واقع استرس نوعی بیماری سازگاری است. (رنداال آراس، ۱۹۸۰؛ ترجمهٔ خواجه پور، ۱۳۸۶).

به طور کلی هنگامی که صحبت از فشار روانی یا استرس به میان می‌آید که شخص با رویدادی مواجه شود که خودش آن را برای سلامت جسمش یا روانش مخاطره آمیز بداند. این قبیل رویدادها را معمولاً رویدادهای تنش زا یا استرس زا و واکنش‌های مردم را به آنها پاسخهای تنش زا می‌نامند. هنگامی که بتوان از فشار روانی دور شد یا به آن حمله برد چنین واکنشی به آن سازگارانه است اما وقتی فشار روانی مستمر یا غیر قابل کنترل باشد، این واکنش ممکن است، ناسازگارانه بشود. فشار روانی، هم به صورت مستقیم و هم غیر مستقیم بر سلامت اثر می‌گذارد.(اتکینسون و همکاران؛ به تقلیل از برآهنی و همکاران، ۱۳۸۵).

استرس روانی با سه مفهوم در نظر گرفته شده است.(باوم، ۱۹۹۰، کوین و هالروید^۱، ۱۹۸۱؛ هابفول^۲، ۱۹۸۹؛ به نقل از سارافینو^۳، ۱۳۸۷؛ ترجمه‌ی میرزایی و همکاران، ۱۳۸۷).

۱- بر یک رویکرد متمرکز بر محیط معطوف است و استرس به عنوان محرک توصیف شده است که شامل واقعه یا رشته‌ای از شرایط ویژه می‌شود. مانند زمانی که فرد می‌گوید «شغل من بسیار پر استرس است».

۲- در این رویکرد استرس به عنوان پاسخ در نظر گرفته شده است. و تمرکز آن بر واکنش مردم به عوامل استرس زا است. از این دیدگاه مردم به تنشی که احساس می‌کنند استرس می‌گویند.

۳- در رویکرد سوم، استرس را فرایندی می‌دانند که در عین آنکه در بر گیرنده‌ی استرس زاها و فرسایش‌ها است، اما بعد مهم دیگری را به آن می‌افزایند؛ و آن رابطه‌ی میان فرد و محیط است.(فالکمن، ۱۹۸۴). این فرایند شامل تعامل‌ها و تطابق‌های دائم میان فرد و محیط است که هر یک بر دیگری اثر می‌گذارد و از دیگری اثر می‌پذیرد.

تعامل‌هایی که منجر می‌شود واقعه‌ای را پر استرس بخوانیم، ارزیابی شناختی نامیده می‌شود.(لازاروس و فالکمن، ۱۹۸۴). ارزیابی شناختی فرایندی روانی است که به وسیله‌ی آن افراد دو عامل را ارزیابی می‌کنند:

۱- آیا ملزومات موقعیت، سلامتشان را تهدید می‌کند؛

۲- و منابعی که برای تامین نیازها در اختیار دارند.

این دو عامل تفاوت میان دو نوع ارزیابی را نشان می‌دهد.(همان منبع)

1.Coyne & Holroyd

2.Hobfoll

3.Sarafino

رویدادهای استرس زا

در برابر رویدادهای آسیب زا بسیاری از مردم رشته واکنشهای روانشناسی معینی دارند (هوروویتز^۱، ۱۹۸۶).

خوبشختانه بیشتر مردم، هرگز خودشان دچار رویدادهای آسیبی نمی شوند بلکه رویدادهای معمولی تر است که در آنان ایجاد تنفس می کند. سه ویژگی می تواند باعث تنفس زا به شمار آمدن رویدادها شود:

۱- مهار شدنی بودن

۲- پیش بینی پذیری

۳- میزان فراخوانی نهایت تواناییها و خودپنداره‌ی شخص.

میزان تنفس زایی هر رویداد معین برای آدمهای گوناگون یکسان نیست، به این معنا که مردم از لحاظ ویژگیهای سه گانه‌ی یادشده در رویدادها با یکدیگر تفاوت دارند و عمدتاً همین ارزیابی هاست که رویدادها را تنفس زا می سازد (لازاروس^۲ و فالکمن، ۱۹۸۴).

هر چند رویدادهای مشبت نیز غالباً سازگاری هایی را می طلبند و در نتیجه گاهی تنفس زا هستند با این حال غالب پژوهش ها حاکی از آن است که رویدادهای منفی، بسیار بیشتر از رویدادهای مشبت بر سلامت جسم و روان آدمی تاثیر می گذارند. علاوه بر این چگونگی تاثیر گیری مردم از رویدادها، تفاوت های فراوان دارد. برخی از این تفاوت ها برخاسته از فرهنگ و استرس هستند (ماسودا^۳ و هولمز^۴، ۱۹۷۸).

1. Hirovitz

2. Lazarus

3. Masuda

4. Holmes

تاریخچه استرس^۱

استرس از نظر لغوی از کلمه لاتین استرینجر^۲ به مفهوم به رفتن و قبض شدن گرفته شده است در زبان انگلیسی این اصطلاح لاقل از قرن یازدهم میلادی متداول بوده و به عنوان «فشار بدنی»^۳ کاربرد عام داشته است در اوایل قرن هفدهم میلادی استرس با مفهوم سختی کار و عذاب شغلی به کار می‌رفت و در سال‌های آخر قرن هجدهم با موضوع‌های از قبیل فشار کار، زور و اجبار کاری، فشار فکری و کوشش زیاد مترادف بوده است (فخیمی، ۱۳۸۱).

مراحل ایجاد استرس و چگونگی تأثیرآن

در بدن تمامی موجودات زنده نظام هشداردهنده پیچیده‌ای وجود دارد که موجب انگیختگی جاندار می‌گردد و او را آماده می‌نماید تا با خطرهای احتمالی بیرونی مقابله نماید. این واگنش جاندار به خطرهای قریب الوقوع، بقای جانور در محیط زندگی را تضمین می‌کند. به عبارت دیگر نوعی واکنش است که تکامل به جاندار اهدا کرده است تا خود را از خطرهای پیرامون خود حفظ نماید. در واقع همه موجودات زنده اعم از انسان و حیوان در محیطی زندگی می‌کنند که این خطرها را تجربه می‌کنند(قربانی، ۱۳۸۲).

انسان اولیه در برخورد با تهدیدهای بیرونی همگام با تغییرهای بدنی و روانی فعالیتی را انجام می‌داد که از لحاظ بدنی در موقعیت خطر باید انجام دهد، او دو واکنش ستیز یا گریزرا انجام می‌داد. اما این نوع واکنش‌ها برای انسان امروزی غیرممکن است، پس امروزه انسان‌ها در برابر واکنش‌های طبیعی یک رفتار غیرطبیعی را انجام می‌دهند، این رفتار غیرطبیعی آسیب‌های متفاوتی را ایجاد می‌کند و در آخر سلامتی و بقای فرد را به خطر می‌اندازد. آسیب‌هایی که در درازمدت و یا کوتاه مدت از استرس ناشی می‌شوند در اکثر مواقع مزمن و ناتوان کننده می‌باشند(قربانی، ۱۳۸۲).

-
1. Stress
 2. Stingere
 3. Physical struin

به طور کلی استرس یا فشار عصبی پاسخی هیجانی، رفتاری و شناختی است که به عامل استرس زا داده می شود. عامل استرس زا می تواند بیرونی یا درونی باشد. استرس از دو طریق عمدۀ در سلامتی نقش دارد، معمولاً استرس های کوتاه مدت نیز اگر شدید باشند می توانند موجب آسیب و اختلال روانی گردند، ولی این فشارها معمولاً چندان شدید نیستند و پس از مدتی شرایط عادی می گردد، اما چنانچه استرس طولانی گردد موجب آسیب زایی بر سلامت فرد می گردد(قربانی، ۱۳۸۲).

بنابراین، استرس نه تنها ممکن است از ناکامی های مربوط به رسیدن به هدف ها و احساس تعارض ناشی شود، بلکه ممکن است مربوط به رویدادهای مختلف یا رفتار کردن به طرق خاصی باشد که از داخل یا خارج بر فرد تحمیل می شود(آزاد، ۱۳۸۵). همیشه استرس با نشانه هایی همراه است که معمولاً آسیب زا هستند برخی از این علائم استرس عبارتند از: اختلال های گوارشی، مشکل های قلبی- عروقی، کاهش مقاومت بدنی در مقابل بیماری ها، مشکل حافظه و یادگیری(افت تحصیلی)، پرخاشگری و تحریک پذیری، بی قراری و اضطراب و احساس خستگی مفرط. این واکنش ها در محیط آموزشی می تواند علاوه بر کاهش یادگیری و افت تحصیلی فرد موجب تأثیر منفی بر سایرین(همکلاسی ها) داشته باشد و استرس محیط یا کلاس را بالا ببرد(قربانی، ۱۳۸۲).

آسیب پذیری در مقابل استرس

استرس بر روی افراد مختلف تأثیرات متفاوتی دارد. برخی از افراد یک مسئله را استرس آمیز تلقی کرده، در حالی که برای عده ای دیگر ممکن است اسن مسئله استرس آمیز نباشد(قربانی، ۱۳۸۲). چندین پژوهش نشان داده اند که احتمالاً استرس از دو راه با سالخوردگی مرتبط می شود. اول این که جسم مسن، حتی در بهترین شرایط سلامتی، استرس را به خوبی بدن افراد جوان تحمل نمی کند، دوم این که استرس می تواند روند الخوردگی را تسريع نماید. سالپولسکی (۱۹۸۶)، یکی از آثار مهم درازمدت استرس را مورد بررسی قرار دادند. شواهد نشان داد که یکی از علل ضعف حافظه‌ی تؤمن با

سالخوردگی ناشی از زوال مربوط به تحلیل ساختار هیپوکامپ مغز است که بر اثر استرس به وجود می‌آید.

البته باید به این نکته توجه داشت که استرس و میزان آسیب پذیری با یکدیگر رابطه دارند. در صورتی که فشار روانی زیاد باشد، آسیب پذیری کم هم ممکن است فرد را دچار آسیب نماید و بر عکس وقتی فشار کم و آسیب پذیری زیاد باشد، احتمال بروز رفتار ناسازگارانه زیاد است و آسیب پذیری و ایجاد صدمه هم زیاد می‌شود. یکی از عواملی که موجب می‌گردد سالخوردگان از آسیب پذیری بیشتری در مقابل استرس برخوردار باشند، میزان بالای آسیب پذیری این گروه در مقابل فشار روانی است، افراد سالخوردگه از نظر ساختار بدنی و شناختی مقاومت کم تری را در مقابل تغییرها و استرس ها نشان می‌دهند.

اضطراب در کودکان

برای کودکی که نمیتواند به آرامی بنشیند و توجه کند، بزای مدرسه آماده شود و در کلاس یا خانه تمرکزش را حفظ کند مشکلات زیادی به وجود خواهد آمد. اما این علایم همیشه به اختلال بیش فعالی - نقص توجه ربط داده نمی‌شوند، مشکل شاید اضطراب باشد! اضطراب ممکن است حالت ارشی باشد، و این حالت چندان غیر معمول نیست. در معیار تشخیصی DSM-IV-TR 4% کودکان از اضطراب جدایی رنج می‌برند و ۵٪ از مردم از اضطراب عمومی در سراسر زندگی شان رنج می‌برند. و بسیاری از این افراد اضطرایشان را در سبکهای ارتباط نادرست با فرزندانشان، به آنها می‌آموزند)

تشخیص و درمان اضطراب در کودکان بسیار اهمیت دارد. از آنجا که کودک مبتلا به اضطراب اغلب علایم را به بزرگسالی توسعه می‌دهند، مانند اضطراب عمومی بزرگسالان، اختلال هراس، فوبیاها، و همینطور تعدادی از اختلالات جسمی سازی شده که در آنها شکایات متعدد جسمانی بدون دلیل پزشکی وجود دارد(سردرد های متنوع، مشکلات گوارشی که البته فرد به عمد علایمی را نمایش نمیدهد!) اضطراب در کودکان در دوره هایی در طی رشد قابل انتظار هستند و این حالتها طبیعی در نظر گرفته می‌شوند. (برای

مثال روز اول مدرسه) برخی کودکان ممکن است از کمرویی بیش از اندازه و یا دشواری در تطابق با موقعیت جدید در رنج باشند.

کودکان ممکن است هنوز قادر به بیان کلامی احساسشان نباشند و نیز راهکارهای تطابق برای مدیریت آنها را کسب نکرده باشند. لذا گاهی ترسها و وقایع استرس آوری که برای بزرگسالان بصورت ساده‌ای رفع می‌شوند برای آنها وحشتناک تر است زیرا دفاع هایشان کامل نشده است. اغلب کودکان ترسهای گذارایی دارند و به سرعت از آنها خارج شده و با بزرگتر شدن می‌فهمند که آنچه که از آن می‌ترسیده‌اند واقعاً خطرناک نبوده است! مثلاً کودکی فکر می‌کند که هیولا‌یی زیر تخت او قرار دارد. این نوع ترسها قسمتی از رشد کودکان است (با وجود غیر منطقی بودن این ترسها از نظر مای بزرگسال این ترسها برای کودک منطقی، واقعی، و امکان پذیرند، پس به ترسهای کودکتان احترام بگذارید.) برخی از کودکان از سایرین مضطرب‌تر هستند و ممکن است نیاز به اعتماد دهی از جانب یک متخصص به ویژه زمانی که به اختلال اضطرابی مشکوک باشیم، دارند. اضطراب هنگامی تبدیل به مشکل می‌شود که شروع به متاثر کردن زندگی روزانه و عملکرد او می‌کند و یا او به صورت معنی داری را پریشان می‌کند.

چه زمانی اضطراب کودک طبیعی است؟

برای تمام کودکان طبیعی است که اضطرابهای خاصی را در مراحل خاصی از زندگی تجربه کنند. بین ماههای ۷ و ۱۱ نوزاد سالم اغلب درباره چهره‌های ناشناس احساس اضطراب می‌کند. بین ماه ۳ ماهگی و ۳ سالگی، اغلب کودکان در موقع جدایی از مراقب اضطراب را تجربه می‌کنند. کودکان کوچک ممکن است ترسهای گذارایی را تجربه کنند، مثل ترس از تاریکی، توفان، حیوانات، هیولاها، و آنها اغلب ترسهایی را بعد از تجرب دردناک خاصی موقتاً ایجاد می‌کنند. یک کودک ممکن است از سگها بترسد بعد از اینکه توسط سگی گاز کرفته شده باشد (ترسش را تعمیم میدهد به تمام سگها)